

Aktualnosti u zdravstvenoj zaštiti studenata

*Marina Kuzman, Ivana Pavić Šimetin, Iva Pejnović Franelić
Služba za zaštitu zdravlja mladih i prevenciju ovisnosti
Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Stručni sastanak
Zagreb, 30.09.2008.*

Studentska populacija

U akademskoj godini 2007./08. na visoka učilišta Republike Hrvatske upisalo se ukupno 138 129 studenata (50 990 bruceša) od toga na redoviti studij 101 922 (36 037 bruceša).

Udio žena:

- u studentskoj populaciji - 55%
- među diplomantima na dodiplomskim studijima u 2007. - 58%
- među doktorima znanosti u 2007. - 52%

Izvor: Državni zavod za statistiku

Zdravlje i zdravstveno ponašanje studentata

Podaci sa sistematski pregleda redovitih studenata 1. godine (brucoša); Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Vremenski period: 2003. - 2007. godina.

Županije:

Grad Zagreb

Ličko-senjska

Požeško-slavonska

Brodsko-posavska

Zadarska

Šibensko-kninska

Vukovarsko-srijemska

Splitsko-dalmatinska

Osječko-baranjska županija

Ograničenja!

U prikazu korišteni podatci za 8149 bruceša - 66,5% od ukupnog broja zapisa (2757 muških, 5392 ženskih).

Korišten χ^2 -test.

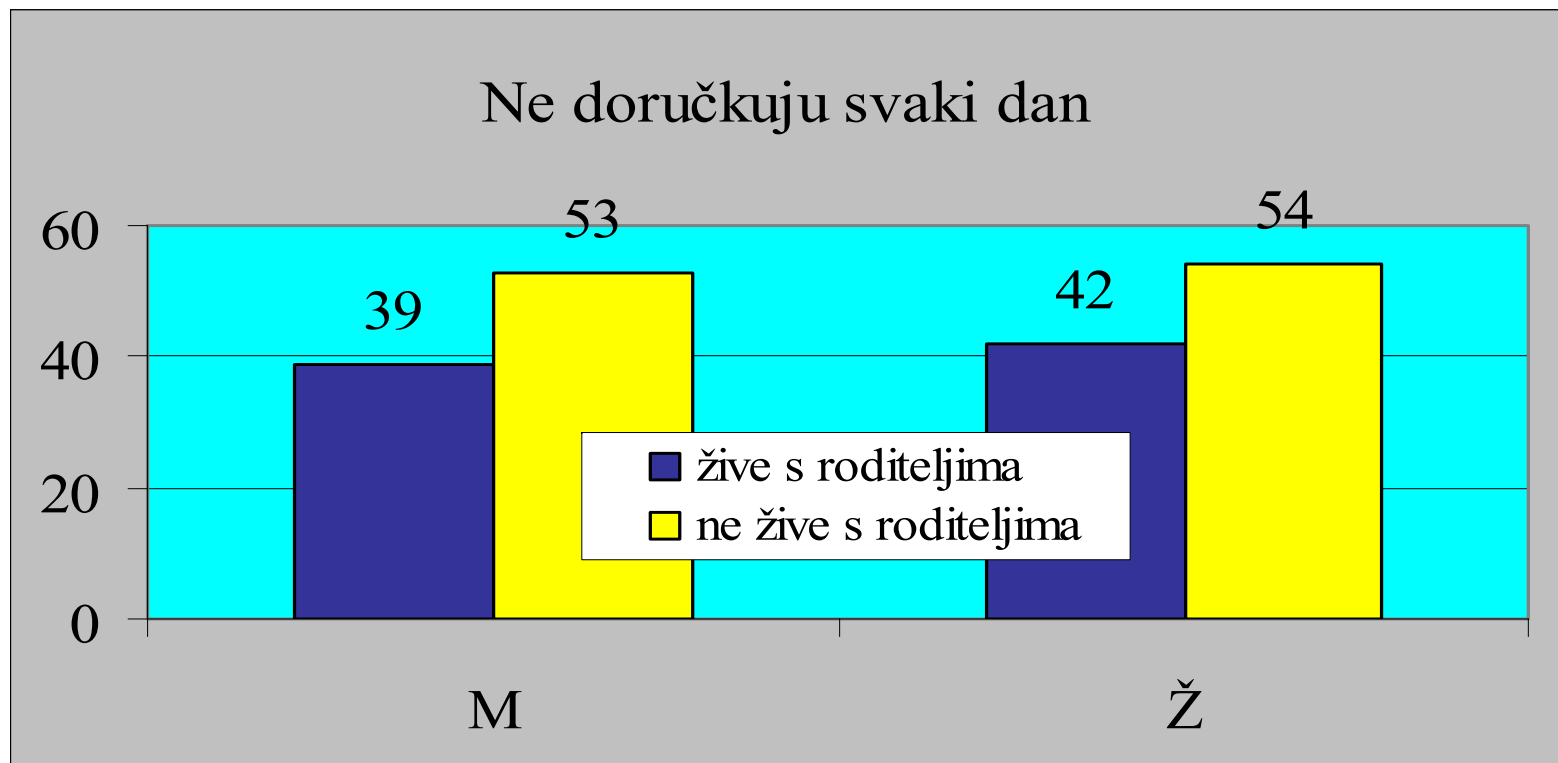
Ukupno 46% studenata ne živi s roditeljima:

Životni uvjeti	M %	Ž %
S roditeljima	57	53
Studentski dom	11	10
Podstanarstvo	27	33
U vlastitom stanu	4	4

Mladići češće žive s roditeljima nego djevojka ($p < 0,001$).

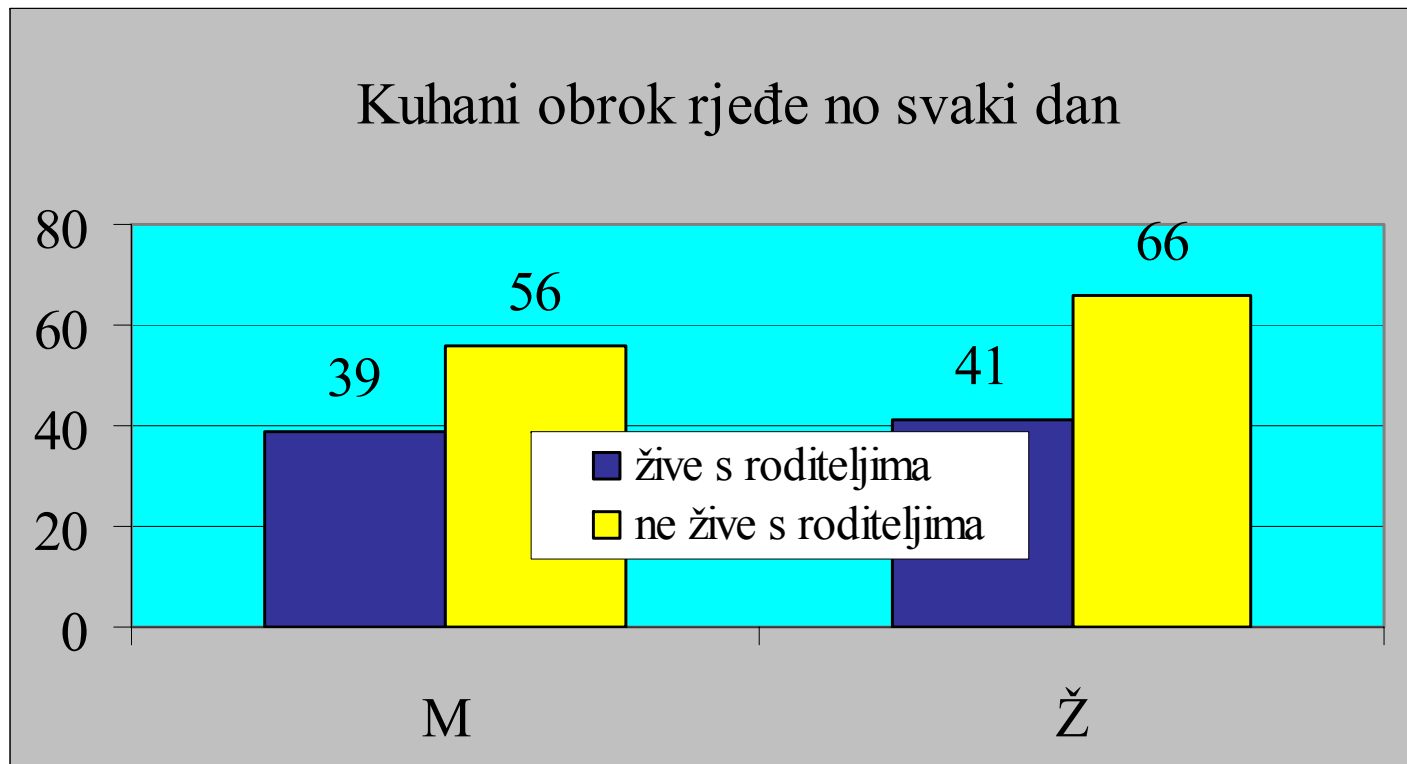
Doručak

- Od ukupnog broja, 45% mladića and 47% djevojka ne doručkuje svaki dan.
- Manje redovito doručkuju oni koji ne žive s roditeljima ($p < 0,001$).

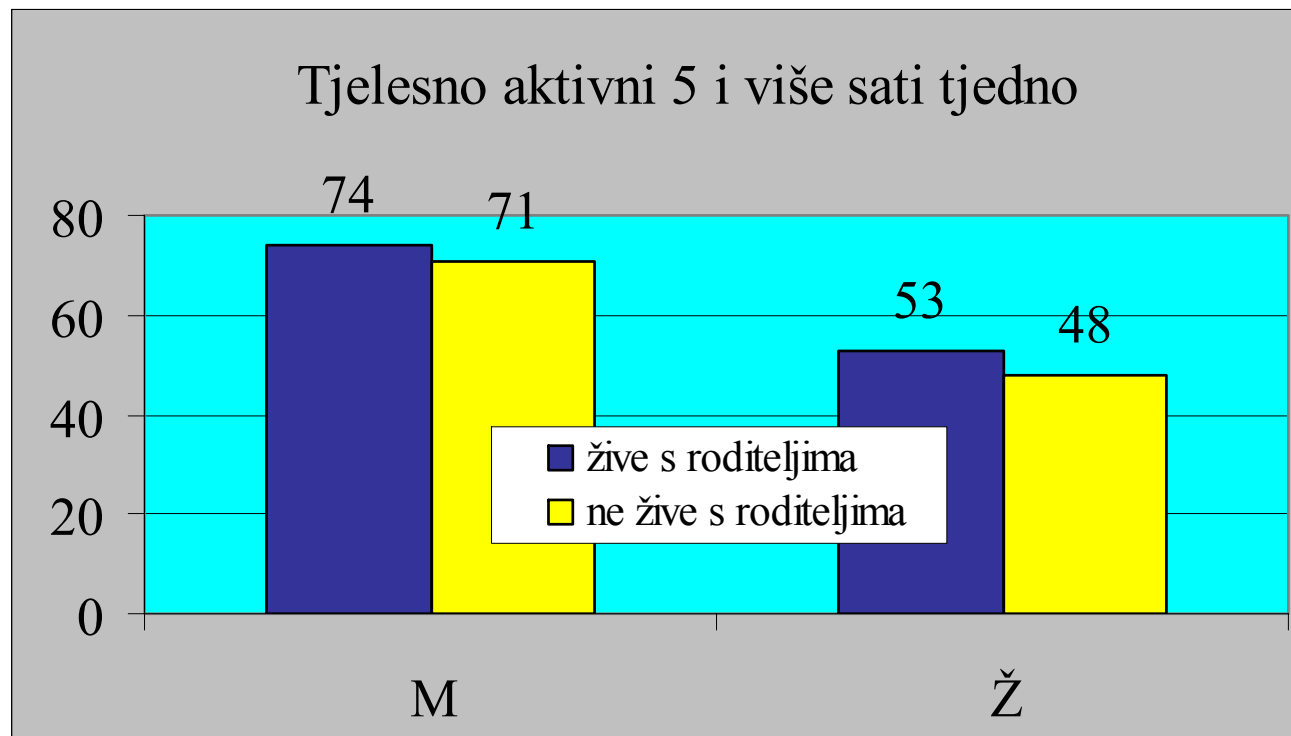
Kuhani obrok

- Ukupno 46% studenata i 53% studentica ne jedu svaki dan kuhani obrok
- Više neredovito oni koji ne žive s roditeljima ($p < 0,001$)

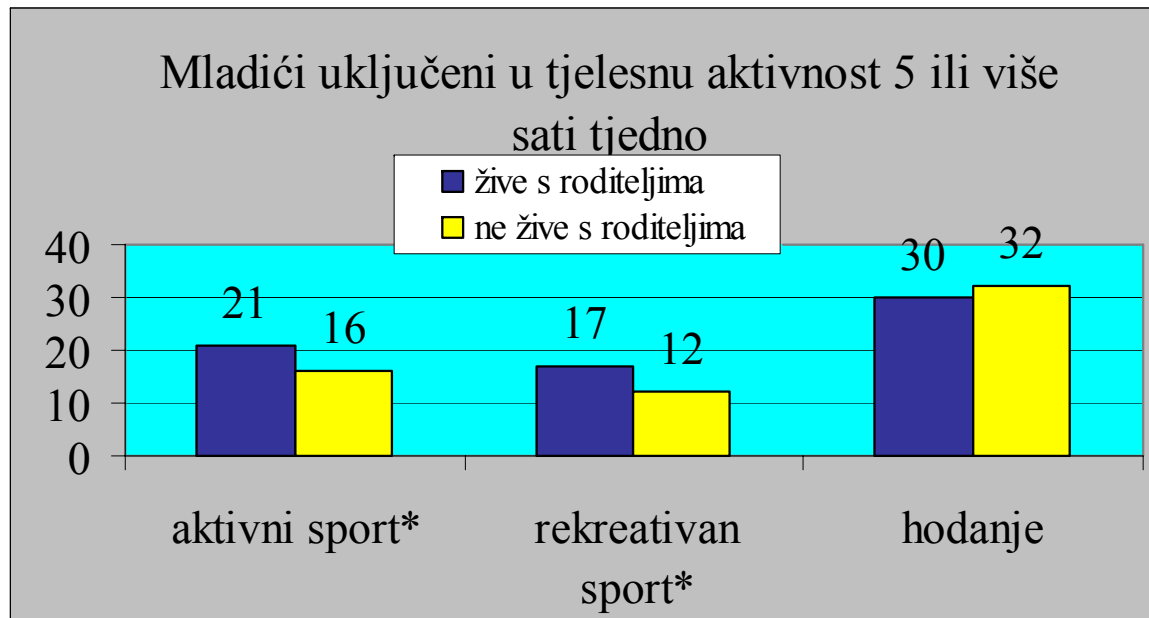
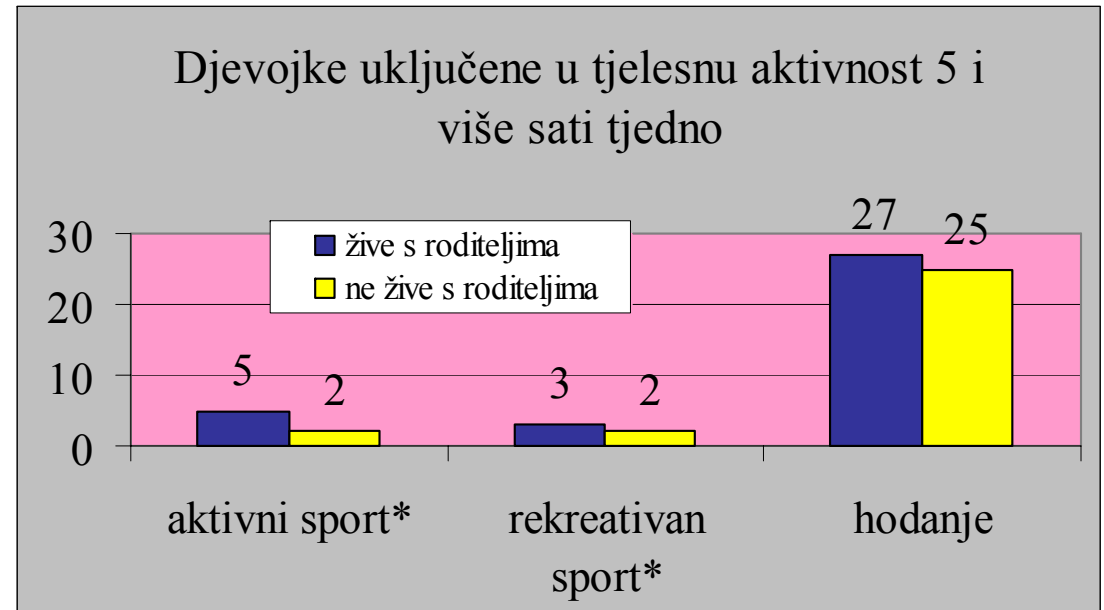

Tjelesna aktivnost

- Ukupno 73% studenata i 51% studentica tjelesno je aktivno 5 ili više sati tjedno ($p < 0,001$).
- Više su aktivni oni koji žive s roditeljima (studenti $p = 0,051$, studentice $p < 0,001$).

- ✓ Aktivno i rekreativno bavljenje sportom povezano je s životnim uvjetima
- ✓ Hodanje nije povezano s životnim uvjetima

*statistički značajna razlika između onih koji žive s roditeljima i koji žive odvojeno ($p < 0,05$)

Prekomjerna tjelesna težina

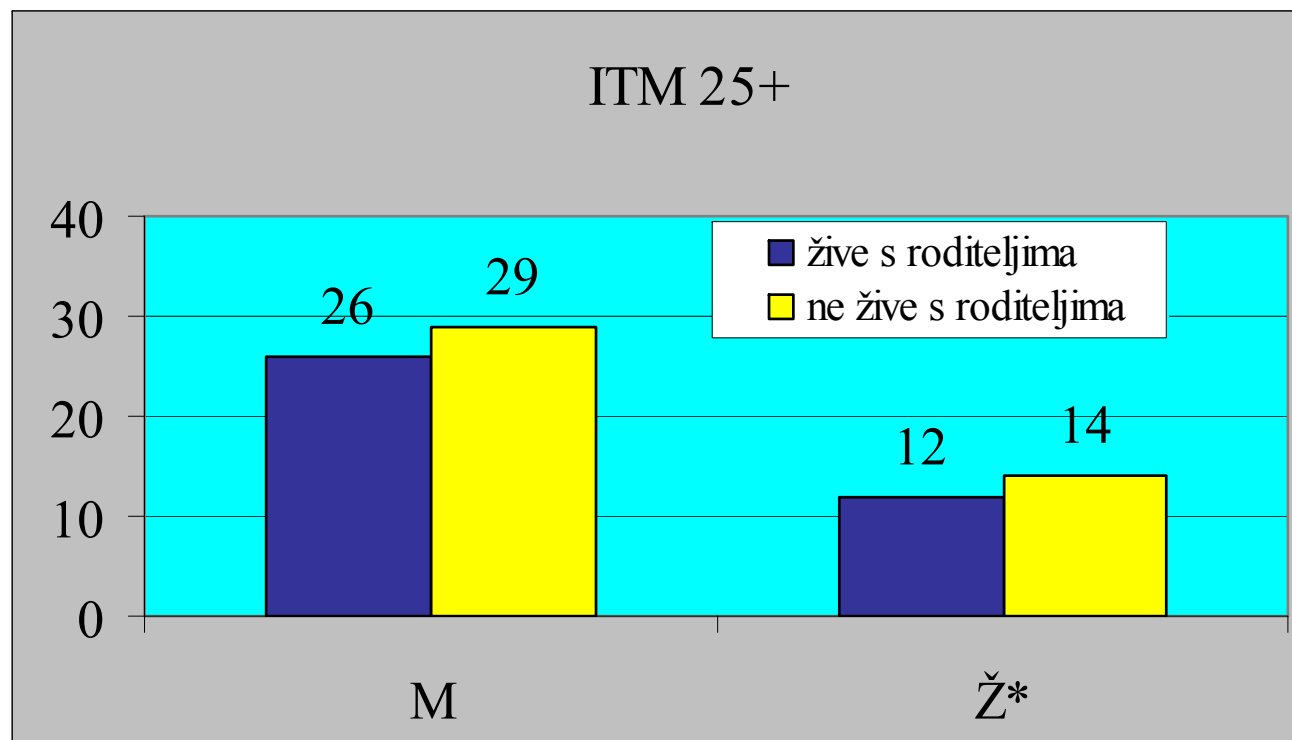
Studentice su rjeđe prekomjerne tjelesne težine nego studenti ($p < 0,001$):

- 73% studenata i 87% studentica ima ITM ispod 25
- 21% studenata i 10% studentica je povećane tjelesne težine (ITM 25 -30)
- 4% studenata i 2% studentica je pretilo (ITM 30-40)
- 1% studentica i studenata ima masivnu pretilost (ITM 40+)

Prekomjerna tjelesna težina i životni uvjeti

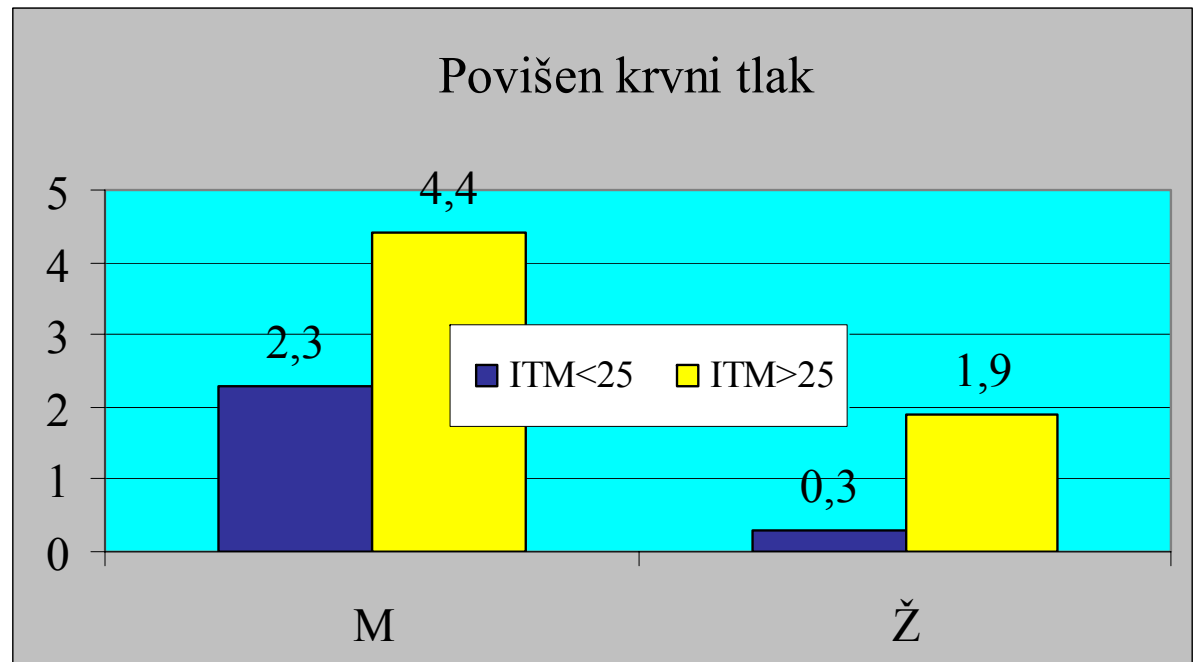
Studentice koje ne žive s roditeljima češće su prekomjerne tjelesne težine nego one koje žive s roditeljima(*p=0,028).

Kod studenata se ne nalazi statistički značajna razlika.

Povišen krvni tlak

- Ukupno 2,9% studenata i 0,5% studentica ima povišeni krvni tlak ($p > 0,001$)

- Povezano s prekomjernom tjelesnom težinom ($p = 0,003$ M, and $p < 0,001$ Ž).
- Nema razlike u krvnom tlaku ovisno o životnim uvjetima.

Seksualno ponašanje

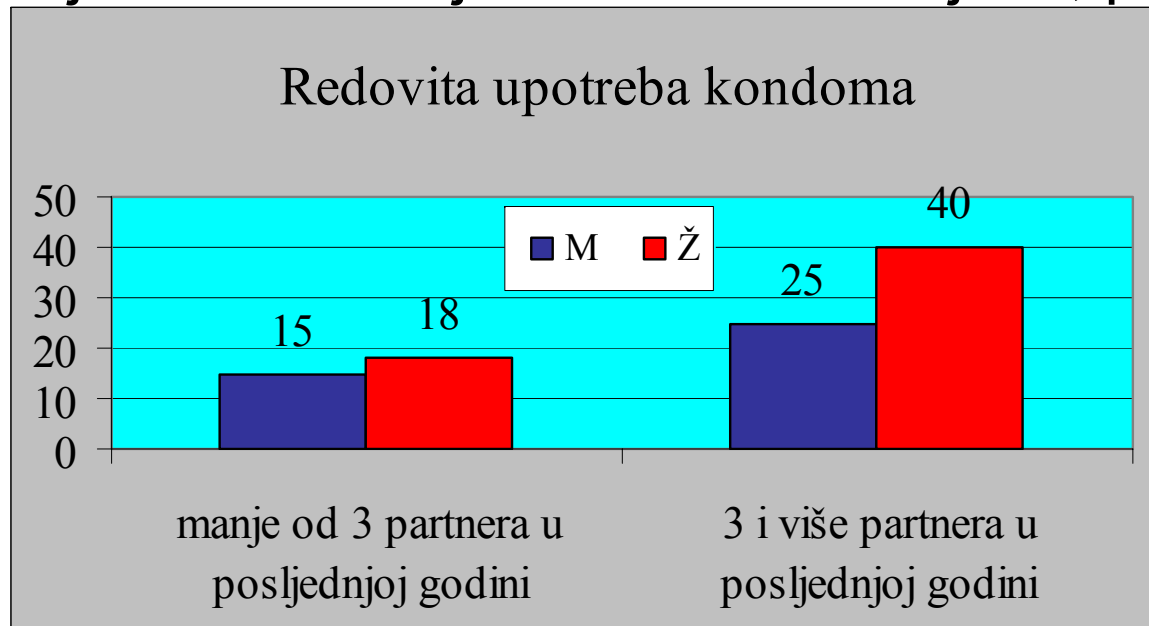
66% studenata i 56% studentica spolno je aktivo ($p < 0,001$).

Upotreba kondoma:

	Ne	Rijetko	Povremeno	Redovito
M	16	5	62	17
Ž	24	6	52	18

Seksualno ponašanje

Tri i više partnera u posljednjih godinu dana imalo je 1% studentica i 12% studenata (10% studenata koji žive s roditeljima i 13% koji ne žive s roditeljima, $p=0,009$).

Djevojke češće redovito koriste kondom nego mladići ($p<0,05$). Veći broj partnera povezan je s većom upotrebom kondoma ($p<0,001$). Ne nalazi se razlika ovisno o životnim uvjetima.

Ginekološki pregled

Tek svaka druga spolno aktivna studentica ginekološki je pregledana:

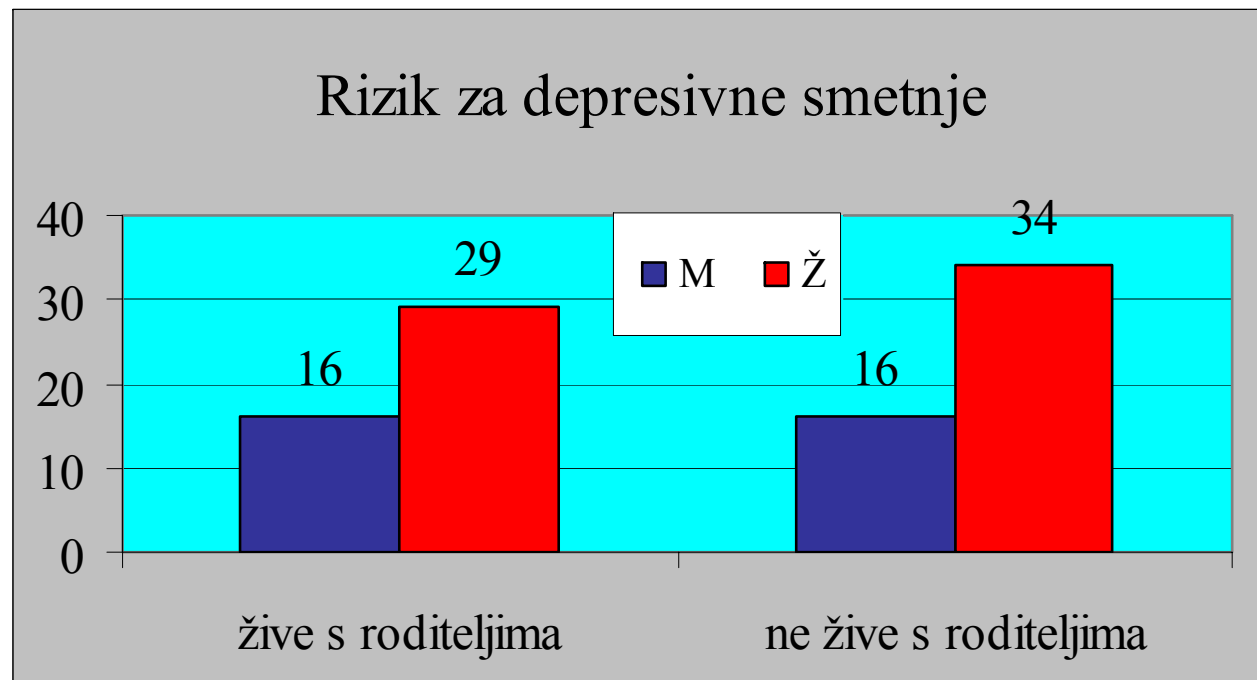
52% onih koje žive s roditeljima i 49% onih koje ne žive s roditeljima ($p=0,069$)

Depresivne smetnje

Šest-dijelna skala depresije je korištena.

Ukupno kod 31% djevojaka i 16% mladića povećani rizik za depresivne smetnje ($p < 0,001$).

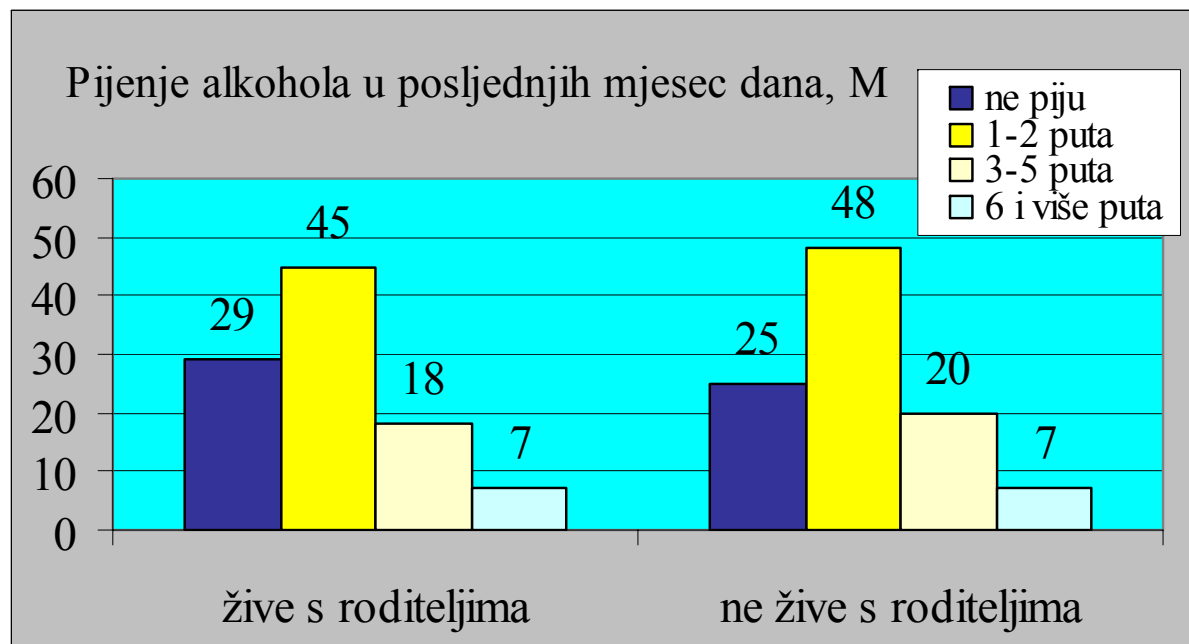
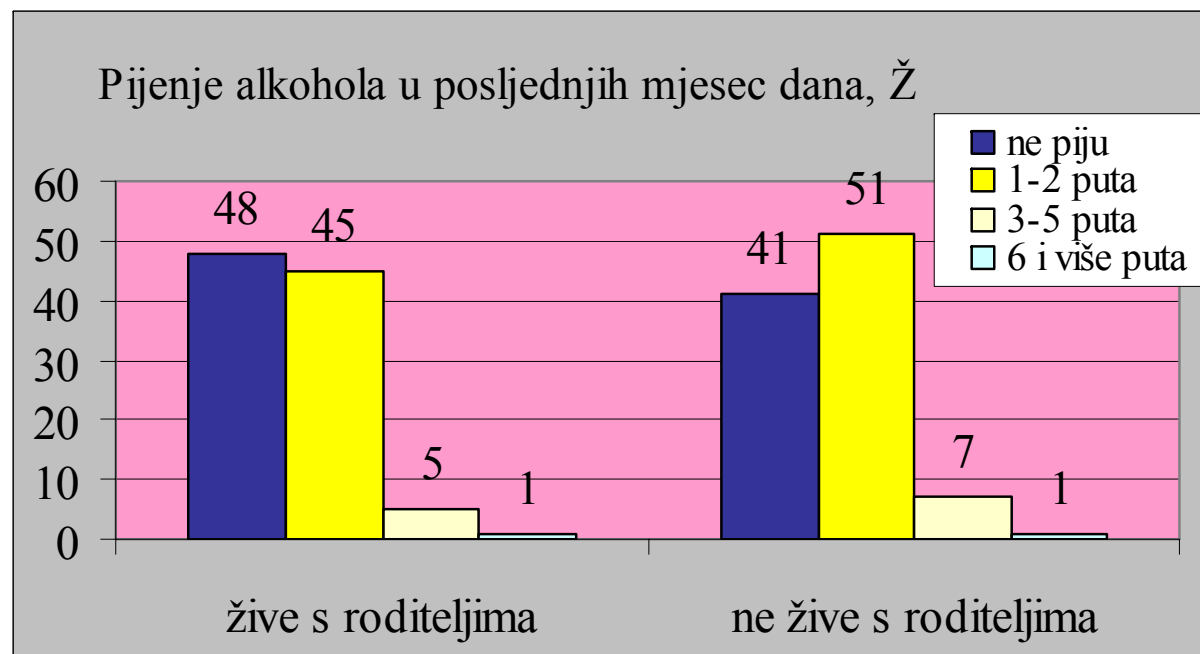
Kod djevojaka rizik znatno raste ako ne žive s roditeljima ($p < 0,001$); kod mladića se ne nalazi razlike ovisno o životnim uvjetima.

Alkohol

Studenti piju više od studentica.

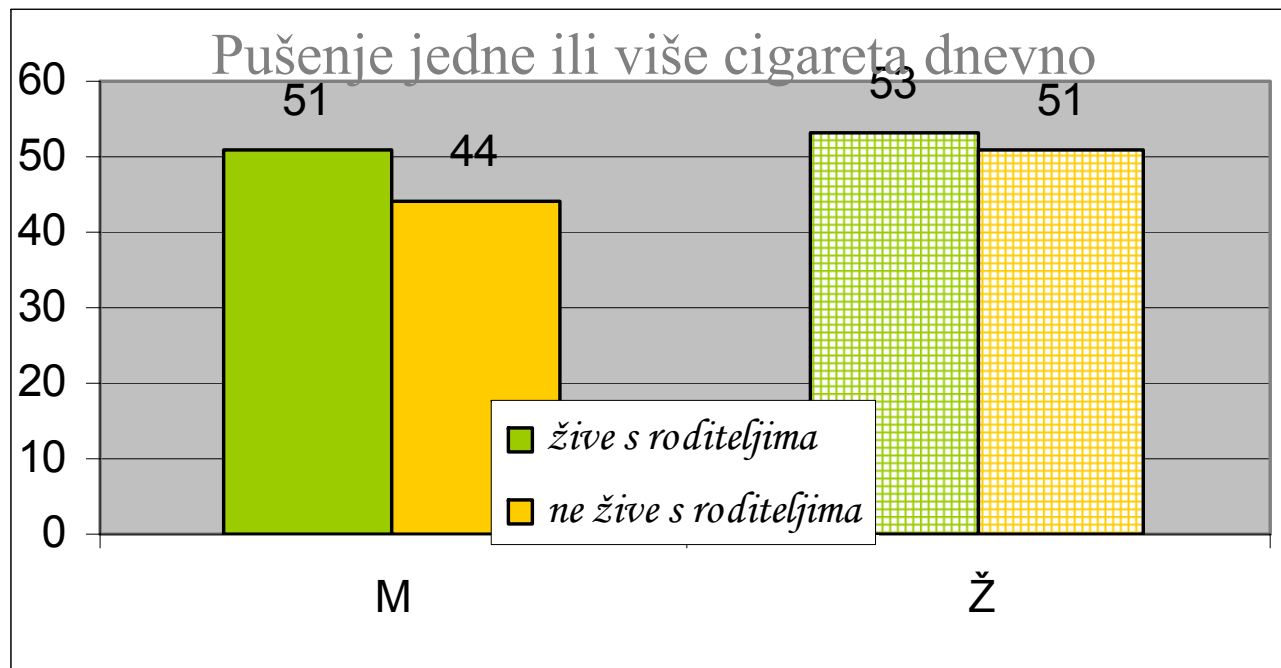
Studentice koje ne žive s roditeljima češće piju od onih koje žive s roditeljima ($p < 0,001$)

Kod studenata se ne nalazi statistički značajna razlika ovisno u životnim uvjetima.

Pušenje

- 48% studenata i 52% studentica puše jednu ili više cigareta dnevno u posljednjih mjesec dana.
- Studenti koji žive s roditeljima puše češće od onih koji ne žive s roditeljima ($p=0,004$); ne nalazi se statistički značajne razlike kod studentica.

Zaključci

Iako je to doba života koje karakterizira relativno zdravlje, pronađeno je sljedeće:

- Učestala zdravstveno štetna ponašanja – karakteristično za promatrano životno razdoblje
- Rizik za razvoj srčano-žilnih bolesti
- Rizici za poremećaje na području mentalnog zdravlja

Zaključci

U odnosu na studente koji žive s roditeljima oni koji žive sami izloženi su većem riziku za:

Neredovit doručak (oba spola)

Neredovit kuhani obrok (oba spola)

Tjelesnu neaktivnost (oba spola)

Prekomjernu tjelesnu težinu (djevojke)

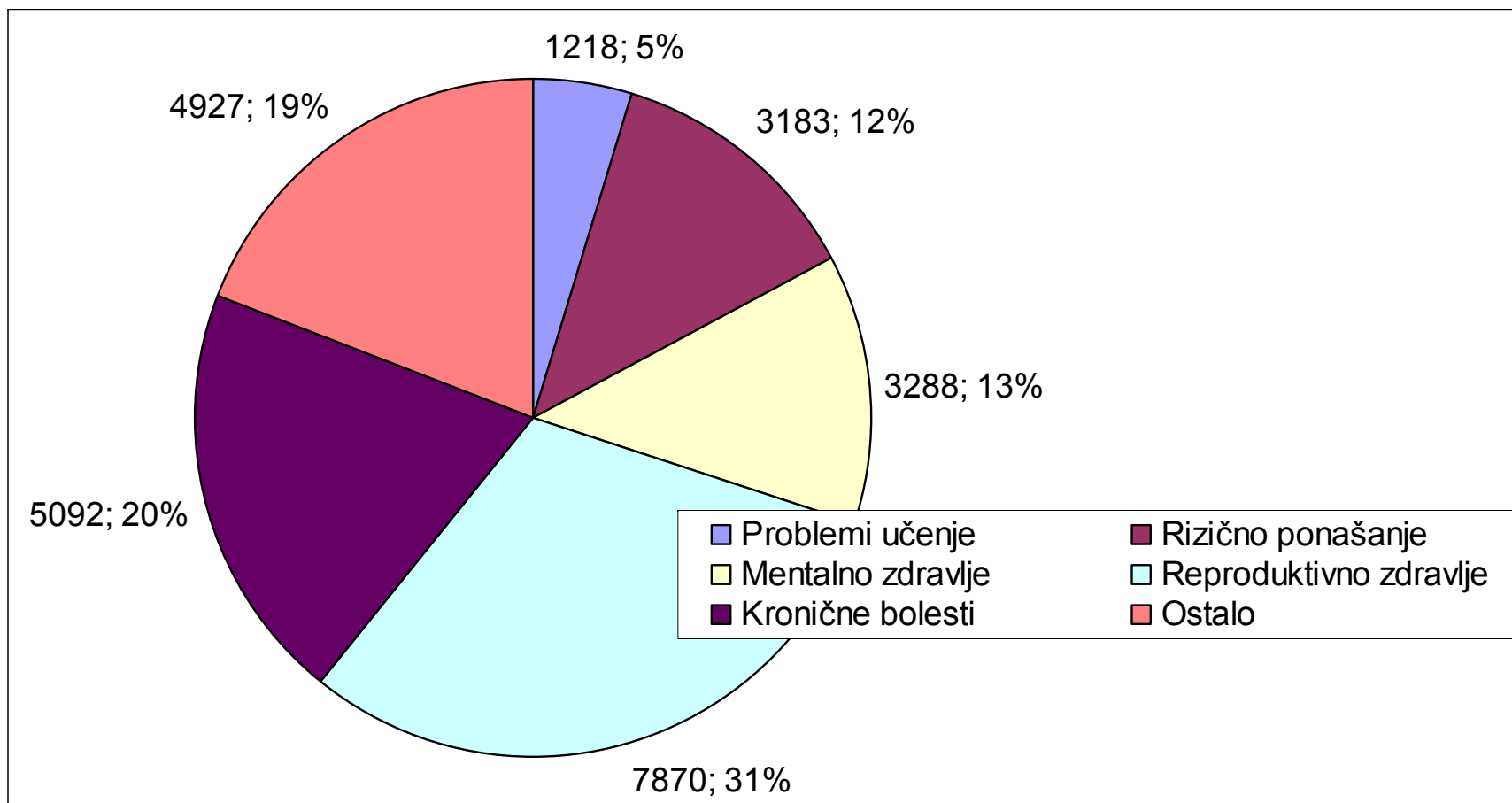
Depresivne smetnje (djevojke)

Alkohol (djevojke)

Tri i više spolnih partnera u posljednjih godinu dana (mladići)

Posjeti savjetovalištu

Šk.god.2006/07: ukupno 25578 posjeta savjetovalištu u Službama za školsku i sveučilišnu medicinu

Zdravstvena zaštita studenata

- U akademskoj godini 2003/04 preventivna i specifična zdravstvena zaštita studenata ulazi u djelokrug rada Službi za školsku i sveučilišnu medicinu Županijskih zavoda za javno zdravstvo.
- Provodi se sukladno Planu i programu mjera zdravstvene zaštite (1.8. Program mjera za djelatnost preventivno-odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata).
- Kurativna zdravstvena zaštita ostaje u djelokruga rada izabranog liječnika obiteljske medicine.

Problem

Kurativna zdravstvena zaštita studenata
koji studiraju izvan mjesta stanovanja:

Potrebna i u mjestu studiranja i u mjestu
odakle je student.

Kako to organizirati?

Studentski domovi

Problem se posebno odnosi na Studentske domove koje treba prepoznati kao „setting” promicanja i unaprijeđenija zdravlja mladih.

U školskoj godini 2006/2007 bilo je 9576 studenata smještenih u studentskim domovima - broj neznatno promjenjen u odnosu na prethodne godine.

- Od 2007. godine u Zagrebu je otvoren Znanstveno - učilišni kampus Borongaj koji će po završetku izgradnje koristiti 35 000 studenata.
- U Sveučilišnom kampusu "Visoka" u Splitu planira se studentski dom s 600 ležajeva.

I na kraju

Prema aktualnoj situaciji, a i sugestijama Studentskog zbora, pokušat ćemo se zalagati za organiziranje cjelovite zaštite studenata koji žive u studentskim domovima.

Na taj bi se način djelotvornije pomoglo očuvanju i unaprjeđenju njihovog zdravlja i cjelokupnog života u gradu studija.